

Skellefteå kommuns yttrande över promemorian Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst, Ds 2024:13

Skellefteå kommun har fått Socialdepartementets promemoria Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst (Ds 2024:13) på remiss. Kommunstyrelsen önskar i sin tur synpunkter från socialnämnden. Socialnämnden avger härmed följande yttrande:

Sammanfattning

- Positiva till förslaget. Ser stora fördelar med ökade möjligheter att få ta del av statistik, analyser, vetenskapliga rapporter. Bedömer att det finns ett stort behov av det, och framförallt av att analysera material vilket personnummerbaserade uppgifter har större möjligheter att ge.
- Svårigheter att avgöra vad som kommer krävas av kommunerna då lagen ger en bred möjlighet att begära in uppgifter. Hoppas att kommunerna involveras i diskussioner avseende vilka uppgifter som ska inhämtas när sådana föreskrifter ska upprättas.
- Det behövs en mer utförlig utredning avseende vilka kostnader som föranleds på kort och lång sikt.
- Kommunen bedömer att det idag saknas förutsättningar för att leverera mycket av den data vi tror att Socialstyrelsen kommer att efterfråga utan en betydande arbetsinsats.

Synpunkter uppdelade per kapitel

- Instämmer i att uppgifter behöver tillgängliggöras Socialstyrelsen och att personnummerbaserade uppgifter har fördelar som att ge mer tillförlitlig statistik, att analysmöjligheterna blir utökade och ger möjlighet att se hur olika sammansatta insatser sker.
- Instämmer i att det finns risk att mängdbaserad statistik som är frivillig att lämna kan göra att statistiska underlaget blir missvisande och inte går att använda i lika stor utsträckning.
- Kommunen ser behov av framförallt forskning, analyser och rapporter utifrån det statistiska underlaget. Tänker att detta kan bidra till utveckling av verksamheten i kommunen och bidra till att individerna

SKELLEFTEÅ KOMMUN

får mer träffsäkra och bra insatser utifrån behov. Det kan på sikt höja kvalitén på insatserna som individerna får.

- Kommunen ser att det hade funnits vinster med att kunna få tillbaka uppgifter om hur det ser ut i kommunen på individnivå, utöver uppgifter i aggregerad form.
- Kommunen håller med om att uppgiftsskyldigheten som bidrar till statistik, forskning och analyser på sikt kan medföra en god utveckling av socialtjänsten med bättre valda insatser, likvärdiga, effektiva och säkra insatser.
- I förslaget framkommer en uppgiftsskyldighet för kommunerna att lämna uppgifter till Socialstyrelsen. Bidrar till bättre förutsättningar för statistiska underlag men också en utökad arbetsbörda för kommunerna som får behov av anpassningar och ökade kostnader. Kommunerna kan behöva se över sin dokumentation, ändra verksamhetssystemen så att uppgifterna Socialstyrelsen behöver går att ta fram, upprätta nya rutiner och eventuellt utbilda personal. Även efter att dessa justeringar genomförts krävs det vanligtvis vissa handpåläggning för att ta fram, sammanställa och skicka iväg uppgifterna.
- Finns viss oro att uppgifter som inhämtas till registret blir allt för omfattande och att det kan bli svårt att på förhand veta hur man ska anpassa arbetssätt och verksamhetssystem för att uppfylla uppgiftsskyldigheten. För det fall detta ändras med tiden finns risk för ökade och bestående kostnader för att anpassa system, rutiner och liknande för att skicka uppgifterna. Det framgår inte heller hur omfattande material som kan begäras in vilket skulle kunna medföra att det blir omfattande mängder som ska dokumenteras. Fördelar med att inte snäva in förslaget är att det inte hela tiden behöver anpassa lagstiftningen efter vad Socialstyrelsen vill inhämta, samtidigt som en allt för vid reglering kan ge minskad förutsebarhet i hur lagstiftningen kommer tillämpas i praktiken.
- Det finns en oro över att vad som krävs av kommunerna att rapportera in kommer förändras över tid och genom olika politiska beslut.
- Många av uppgifterna som efterfrågas kan idag finnas i löpande text och för att kunna få fram sådana uppgifter till statistik som Socialstyrelsen kommer vilja ha så kan det innebära att handläggare också behöver föra in uppgifterna manuellt i verksamhetssystemet vilket skulle kunna ta längre tid.
- Det bedöms vara svårt att uppskatta vilka kostnader förslaget kan föranleda och ser risk för att kostnader kan uppkomma även efter en implementeringsperiod. Kommunen anser att det bör utredas vidare vilka kostnader som förslaget föranleder på såväl kort som lång sikt och att kommunerna erhåller en finansiering som kompenserar den uppgiftsskyldighet som de åläggs.

SKELLEFTEÅ KOMMUN

- Extra kostnader för kommunerna som köper in tjänster av privata aktörer då utredningen tänker att dessa merkostnader för privata aktörerna kommer att tillkomma i upphandlingarna.
- Utifrån registrets syfte så antar vi att Socialstyrelsen inte kommer att gallra uppgifter på individnivå på samma sätt som kommuner gör. Det bidrar till en väldigt ingripande kartläggning om vilka insatser en viss person har haft. Denna kartläggning är mer omfattande än den information som kommunerna har om varje individ.